

מ"ת 26020/07/14 - מדינת ישראל נגד עמאד חגאג

בית משפט השלום בעכו

17 יולי 2014

מ"ת 26020-07-14 מדינת ישראל נ' חגאג(עציר)

בפני כב' השופטת אביגיל זכריה
המבקשים
נגד
המשיבים
עמאד חגאג (עציר)

נוכחים:

ב"כ המבקשת: עו"ד קנטר - מטעם תביעות עכו

המשיב: נוכח

ב"כ המשיב: עו"ד דאוד נפאע

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

מבוא

מונחת בפניי בקשה למעצר המשיב על תום ההליכים בהתאם לסעיף 21 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן - חוק המעצרים).

כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות:

השתתפות בהתפרעות - עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין) ו**ניסיון לתקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו** - עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין + סעיף 25.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים נגדו.

עמוד 1

בכתב האישום נטען כי ביום 6.7.14 בשעה 22:30 או בסמוך לכך התקהלו עשרות אנשים בואדי סקיע בשפרעם, חלקם רעולי פנים, יידו אבנים לעבר הכביש, הבעירו קרשים ובכך הפרו את השלום, סיכנו באופן ממשי כוחות משטרה שהיו במקום על מנת לשמור על הסדר הציבורי והטילו אימה על הציבור. מסכת אירועים כוללת זו תכונה להלן: ההתפרעות.

מכתב האישום עולה כי הנאשם השתתף בהתפרעות באותו מועד ובאותן נסיבות כשבפניו רעולות וניסה לתקוף שוטרים בעת מלוי תפקידם על ידי יידוי אבנים - אשר לא פגעו בהם ומשכך מיוחסות לנאשם העבירות המצוינות לעיל.

טענות הצדדים

לעניין קיומן של ראיות לכאורה -

המבקשת טוענת כי בידה ראיות טובות להוכחת המיוחס למשיב ובין היתר מפנה לדוחות הפעולה של שוטרים אודות ההתפרעות והודאת המשיב במיוחס לו לרבות הובלה והצבעה.

ההגנה מסכימה לקיומן של ראיות לכאורה לעניין עבירת ההשתתפות בהתפרעות ומאשרת כי המשיב הודה בהשתתפות בהתפרעות ובזריקת האבנים.

עם זאת ההגנה חולקת על קיומן של ראיות לכאורה בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו ובקשת להצביע על היעדר ההיתכנות לפגיעה בשוטרים בשים לב למרחק בו עמד המשיב מהשוטרים בעת יידוי האבנים. לטעם ההגנה אפשר ויש בעובדות כתב האישום בהיבט זה כדי לעלות כדי ניסיון **להפרעת שוטר** בעת מילוי תפקידו אך לא **לתקיפת שוטר**.

עוד טוענת ההגנה כי אין בחומר הראיות ראיה ישירה המבססת את הטענה שהיה ניסיון לתקוף שוטרים.

לעניין קיומה של עילת מעצר -

המבקשת בבקשה טוענת לקיומה של עילת מעצר לפי סעיף 21 (א)(1)(ב) שעניינה מסוכנות לביטחון הציבור. המבקשת שמה דגש על הנתון כי המשיב נטל חלק פעיל בהתפרעות תוך שיידה אבנים לעבר השוטרים וניסה לפגוע בהם בעוד הוא רעול פנים על מנת לטשטש זהותו ואף ברח מהמקום. עוד צוין כי המשיב נעצר בחלוף יומיים שעה שהתרחשה במקום התקהלות נוספת ומשנעצר הודה גם בהשתתפותו בהתפרעות ביום 6.7.14.

בטיעוניה עותר המבקשת לקרוא את עובדות כתב האישום דנן במסגרת ההקשר הכללי על רקע קיומו של מבצע צבאי בעזרה והמצב הביטחוני החמור השורר בימים בכל רחבי הארץ. במעמד הדיון הוסיפה ב"כ המבקשת וטענה כי מדובר בעבירה החותרת תחת סדרי השלטון כאשר כל מה שעומד מאחורי העבירה ומי שמבצע אותה, היא כוונה למוטט את סדרי השלטון. עוד ציינה ב"כ המבקשת כי התפרעויות מסוג זה על רקע מכלול האירועים האחרים רק מלהיטות את הרוחות ומוסיפות עול נוסף על כוחות הביטחון.

ב"כ המבקשת ביקשה ליתן דגש לאופי המתוכנן של ההתפרעות המתוארת בכתב האישום העולה נוכח ההצטיידות

הנטענת של המשתתפים, לרבות המשיב, ברעלות פנים, אבנים, צמיגים וכיו"ב - הכנה שגם בה כדי להצביע על מסוכנות המקימה עילת מעצר עד תום ההליכים.

לעניין עילת המעצר טענה ההגנה -

ההגנה מתנגדת לכריכת מסוכנותו של המשיב הספציפי במצב הבטחוני הנוכחי ולשיטתה נושא ההתפרעות אינו קשור למבצע הצבאי בעזה שהחל מספר ימים לאחר מכן אלא היה חלק מגל התפרעויות שנוצר על רקע רציחתו של הנער אבו חדיר מירושלים וכי בפועל חלה רגיעה בהיבט זה מזה מספר ימים.

באשר למסוכנותו הספציפית של המשיב - טענה ההגנה כי גם אם נשקפת מסוכנות כאמור הרי שניתן לאיינה על ידי חלופת מעצר מתאימה. ההגנה מבקשת ליתן דגש לכך שהמשיב הודה במעשים עת שנעצר, וזאת מבלי שניסה להתנער ממעשיו או להתחמק ואף הסכים להגיע לזירה כדי לבצע הצבעה והובלה. עוד הפנתה ההגנה לכך שהמשיב נטול עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה בפלילים.

ההגנה ציינה כי המשיב סובל מהפרעות נפשיות והוא נוטל תרופות הקשורות לליקוי שכלי מסוים וכי קיים חשש ממשי כי המשיב ביצע את שביצע לאחר שנסחף על ידי אחרים.

בנסיבות העניין סבורה ההגנה כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב נמוכה ובכל מקרה ניתן לאיינה על ידי שחרורו למעצר בית מלא בפקוח אשתו ואחיו. ההגנה ציינה כי המשיב מתגורר בשכונה המרוחקת מהאזור בו התרחשו האירועים.

ב"כ המבקשת התנגדה לחלופת המעצר המוצעת.

במעמד הדיון היום שמעתי את המפקחים המוצעים.

דיון והכרעה -

לאחר שמיעת טענות ב"כ הצדדים ועיון בתיק החקירה אקבע כי אכן קיימות ראיות לכאורה אשר די בהן לצורך שלב זה של הדיון ואף למעלה מכך. הראיות לכאורה הקושרות את המשיב לביצוע העבירות המיוחסות לו עולות למקרא דוחות הפעולה של השוטרים ובעיקר הודעת המשיב בעצמו בה הודה באופן מלא במיוחס לו, לרבות יידי האבנים הגם שיש לציין כי הביע חרטה על מעשיו.

לעניין עבירת ניסיון תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו הרי יש בחומר הראיות שהוצג כדי לעמוד בהיקף ובטיב הבחינה הנדרשת בשלב זה של ההליך וטענות ההגנה לעניין היתכנות הפגיעה בשים לב למרחק בו עמד המשיב מהשוטרים הן בפן העובדתי והן בפן המשפטי ייבחנו על ידי המותב שידון בתיק העיקרי. בשלב זה די בחומר שהוצג כדי לבסס ראיות לכאורה לעבירת הניסיון.

לעניין עילת מעצר -

לא ניתן לפתוח הדין בעילת המעצר בתיק זה מבלי להתייחס ולו בקצרה לתמונה הכללית והרחבה יותר שתיק זה מהווה אך חלק קטן ממנה.

כפי שעלה מטיעוני הצדדים בעצמם ודומה כי הדברים ידועים הרי שמזה כשבועיים שורר בארץ מצב בטחוני מורכב במיוחד שאפשר וניתן לסמן נקודת התחלתו בחטיפת שלושת הנערים מגוש עזיון ורציחתם, המשכו ברציחתו של הנער אבו חדיר מירושלים ועד ימים אלה בהם מתנהל מבצע "צוק איתן" שהחל ביום 8.7.14 ועודנו מתנהל נכון למתן החלטה זו. כוחות המשטרה אשר פועלים לשמירת הסדר הציבורי ושלטון החוק מהלך כל ימות השנה מגויסים בימים אלה למשימות מורכבות ורגישות על רקע האירועים שהתרחשו במהלך פרק הזמן שחלף ועודם מתרחשים.

ההתפרעות המצוינת בכתב האישום הינה אירוע אחד מבין הפרות סדר רבות עמן נאלצה המשטרה להתמודד במהלך פרק הזמן שתואר לעיל תוך ניסיונה המתמיד לשמור על השלום, הסדר הציבורי ובטחון הציבור כפי שהיא מחויבת מתוקף תפקידה.

עיון בחומר החקירה בתיק זה מעלה תמונה קשה של התקהלות של עשרות אנשים, חלקם רעולי פנים, תוך הבערת צמיגים וידי אבנים כנגד שוטרים המבקשים למלא תפקידים ועושים ימים כלילות על מנת לאכוף קיומו של סדר ציבורי למען בטחון הציבור בכללותו תוך סיכון גופם וחיהם. המשיב היה חלק מאותה התקהלות ונטל חלק פעיל לשיטתו הוא בהתפרעות ובידוי האבנים כנגד השוטרים שרק עקב נחישות ותושייה אישית ומקצועית לא נפגעו באותו אירוע.

מדובר בעבירות שיש לראותן בחומרה יתירה על רקע פגיעתן לא רק בסדר הציבורי אלא גם בערך שלטון החוק ועל אחת כמה וכמה במצב הדברים הנוכחי ובעניין זה מצאתי טעם רב בטענות המבקשת.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט גלעד בעמ"ת 1870-01-09 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, החלטה מיום 8.1.09) בו נדון עניינו של קטין כבן 16 שהשתתף בהתפרעות שנערכה במהלך מבצע "עופרת יצוקה":

"אולם, אזרח המדינה, ואף קטין אזרח הוא, הניזון מ"משמני" הארץ במובן של חיים תחת משטר דמוקרטי - ואין זה דבר מובן מאליו בכל מקום בעולם - המאפשר קיום הפגנה וחופש ביטוי לכל אדם, ואמירת דברים קשים והבעת ביקורת נוקבת, גם בתקופות בטחוניות סוערות כבימים אלה, והמאפשר אמירת דברים בגנות המדינה ובעד אויביה אף בזמן שאלה ממטירים טילים על אזרחיה, חייב לציית לחוקיה ובוודאי שאסור לו לפגוע בשוטריה הבאים להשליט סדר. דומה הדבר לאותו אדם היורק לבאר ממנה הוא שותה.

שוטר הינו אחד מסמלי השלטון והמדינה. התפרעות, זריקת אבנים והכשלת שוטרים, פוגעים בסמל המדינה, בבטחונה, בסדר הציבורי ומסכנים את הציבור. אכן כי תפגע בשוטר תפצע אותו או חלילה אף עלולה להורגו נפש גם אם נזרקה ע"י קטין. יידע כל אזרח - ואף קטין - כי אם יפגע או ינסה לפגוע בשוטר הבא לשמור על הסדר, עלול הוא לשים עצמו במו ידיו מאחורי סורג ובריח. אך מובן שיש לראות חומרה מיוחדת וסכנה מיוחדת לציבור, בפגיעה בשוטר הבא להשליט סדר, כאשר המצב הבטחוני מבחוח סוער הוא. די לנו באויבי המדינה מבחוח, ואסור לאף אחד להחליש

את כוחות הבטחון - באמצעות התפרעות וזריקת אבנים עליהם - מבפנים".

אין בעצם העובדה שהתנהלות המשטרה באותו מועד הביאה למניעת פגיעה בשוטרים או באזרחים כדי לאיין את עצם המסוכנות הנובעת מהדברים ודומה כי הדברים צריכים להיות ברורים.

מקריאת חומר הראיות נראה כי לא יכול להיות ספק שהעבירות המיוחסות למשיב הן בראי התמונה הכוללת והן בשים לב לאירועים הספציפיים - משקפות מסוכנות לביטחון הציבור המקימה עילת מעצר.

יחד עם זאת והגם שהתמונה הכוללת חשובה להבנת מכלול נסיבות העניין והמסוכנות הנחזית ממנה הרי שהבחינה בכל תיק הינה בחינה ספציפית של מסוכנות המשיב הספציפי בראי העבירות המיוחסות לו, עברו הפלילי, נסיבותיו האישיות וכיו"ב. ממילא בית המשפט נדרש תמיד לבחון חלופת מעצר וזאת אף בעבירות ברף חמור יותר מזה המיוחס למשיב שבפניי.

המשיב שבפניי הביע חרטה ונטל אחריות על מעשיו אף שיתף פעולה עם המשטרה על דרך של ביצוע הובלה והצבעה ביחס לעבירות הנטענות. מחומר רפואי המצוי בתיק עולה כי למשיב יכולת תפקוד נמוכה יחסית לגילו וכן צוינו נתונים נוספים לגבי מידת הבנתו ויכולתו ליטול חלק פעיל באירועים מסוג זה. גם במעמד הדיון ניתן היה להתרשם כי מידת הבנתו והתמצאותו במצב בו הוא שרוי - מוגבלת.

עוד יצוין כי המשיב נעדר עבר פלילי.

שקלול של כל השיקולים הרלבנטיים, לרבות - אופי העבירות המיוחסות למשיב בכתב אישום זה והרף בו הן מצויות, התנהלותו הכוללת של המשיב לאחר מעצרו ובאיזון המתאים עם זכויותיו של המשיב בנקודת הזמן הזו מובילים למסקנה כי ניתן לאיין את מסוכנותו בהיבטים אלה או להפחיתה במידה ניכרת על דרך של חלופת מעצר תוך קביעת תנאים הדוקים שיבטיחו את תכלית המעצר.

לעניין המפקחים המוצעים -

בסופו של הדיון הקודם שהתקיים נשמעו באופן לא פורמאלי דברי אחיו של המשיב שהוצע כמפקח שניכר היה כי הם יוצאים מן הלב מהם עולה, בין היתר, כי הוא מגנה בפה מלא את הפעולות שביצעו אחיו ואחרים.

בדיון היום שמעתי שוב את דברי האח והאם והתרשמתי לחיוב משניהם, במיוחד מהאח כדמות סמכותית מציבת גבולות. עם זאת לא מצאתי כי אשתו של המשיב תהיה מפקחת מתאימה.

בסופו של יום, לאחר ששקלתי את מכלול נסיבות העניין ובאיזון המתאים בין האינטרסים המתנגשים אני מורה על שחרור המשיב בתנאים הבאים:

1. המשיב ישהה בתנאי מעצר בית מלא בביתו בפיקוח אחיו ואמו לסירוגין. יובהר כי אחד המפקחים חייב

עמוד 5

לשהות עם המשיב בכל עת.

המשטרה תהיה רשאית לפקח אחר קיום תנאי מעצר הבית בכל עת.

2. תופקד הפקדה כספית במזומן בקופת בית המשפט בסך של 4,000 ₪.

3. שני המפקחים יחתמו על ערבות צד ג' בסך 5,000 ₪ כל אחד.

4. המשיב יחתום על התחייבות עצמית בסך 5,000 ₪.

עם מילוי תנאי השחרור יוכל המשיב להשתחרר.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשע"ד, 17 יולי 2014, בהעדר הצדדים.

חתימה